

**Татар телендә гомуми белем бирү оешмаларында укучы балалар өчен
татар теленнән олимпиада биремнәренең ЖАВАПЛАРЫ
2023-2024 нче уку елы
8 нче сыйныф**

Максималь балл – 58

I. ТЕСТ (20 балл)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	1	3	2	4	2	1	4	өгер

II. Теоретик бирем.

Затланышлы фигыльләр турында языгыз. Фикерегезне мисаллар белән дәлиллегез. (6 балл)
Укучы мәктәп программасы, дәреслекләрдә бирелгән материалны мөмкин кадәр тулы чагылдырган очракта, мисаллар белән дәлиллегендә, биремгә иң югары балл куела. Төгәлсезлекләрнең күләменә карап, баллар саны киметелә. Мәгълүмат бөтенләй булмаган очракта, укучыга 0 балл куела.

III. Уйлагыз һәм җавапларны языгыз.

1. Рәвешләр һәм аларның төркемчәләрен тәңгәлләштерегез, җавапны саннар белән языгыз. (5 балл)

А) түбән	1) охшату-чагыштыру рәвеше
Ә) әкрән	2) вакыт рәвеше
Б) әрәмгә	3) урын рәвеше
В) инглизчә	4) сәбәп-максат рәвеше
Г) тиздән	5) саф рәвеш

Җавап : 35412

IV. Гамәли-ижади бирем.

1. Жәя эчендәге сүзләрнең дәрәсән сайлап, астына сызыгыз. (5 балл)

Март ахыры (килгәч / **якынлашкач** / беткәч), беренче зур яңалык шул булды: кычыткан күбәләге оча башлады. Кирпеч төсле кызыл күбәләк. Шул кызыл өстендә вак кара таплар күренә. Юка канатлары читеннән кара кайма киткән, ә каймага зәңгәр таплар (куелган / **тезелгән** / бизәнгән). Күбәләк суыкны агач ярыгында уздырган һәм яз җиткәч уянган.

Бераздан үрмәкүчләр (**уяңды** / торды / килде), кайберләре кар өстендә сәяхәт итә башлады. Иртән кояш күренә – үрмәкүч (чыга / **терелә** / күренә), кичен суыта – ул тагы үлеп куя. Бу төр үрмәкүчләрне сукбай дип йөртәләр, чөнки алар бөжәкләрне (баусыз / **жәтмәсез** / жепсез) аулайлар. (Г. Хәсәновтан)

2. Шигырьне укыгыз һәм күп нокталар урынына тиешле хәрәфләрне куегыз. (2 балл)

Уйнар идем, гармуным юк,

Жырлар идем – тавышым.

Кисеп алып курай иттем

Елгабызның камышын.

Камыш курай эчләрендә

Күпме моң булган икән!

Ул камышка жәйләр буе

Күпме кош кунган икән? (Ф. Яруллин)

3. Тойгылы жөмләне күчереп языгыз. (2 балл)

**Камыш курай эчлөрдө
Күпме м...ң булган икэн!**

4. *Елгабызның* сүзен мәгънәле кисәкләргә аерып языгыз, шартлы билгеләр белән күрсәтегез, морфологик анализ ясагыз. **(4 балл)**

Елга- тамыр, быз – тартым кушымчасы, бәйләгеч, -ның – килеш кушымчасы, бәйләгеч.

Елгабызның - тамыр, уртаклык исеме, иялек килешендә, 3 зат күплек сандагы тартым белән төрләнгән.

5. *Кош* сүзенә 2 тамырдаш сүз уйлап языгыз. **(2 балл)**

кошчы, кошчылык

6. Шигырьдән алынма сүзне күчереп языгыз. **(2 балл)**

гармун

7. “*Минем хыялым*” темасына 9-10 жөмлөдән торган инша языгыз. **(10 балл)**